

GÖKKUŞAĞI

Çocuk Dergisi

Çocukların
Hayal Dünyasında
Kitapların Yeri

SİRK

VE TARİHÇESİ

Yazan: Alper Sarıkaya
Resimleyen: Seyhan Çelik

Sirk kelimesi, eğitilmiş hayvanların, cambazların ve palyaçoların akrobasi hareketleri ve gösteri yapıtları, daire biçiminde ve kapalı yer anlamına gelir.

Bizim sirkimizde hayvanlar yok. Çünkü hayvanlar çoğu sirkte kötü davranılarak eğitilmekteler. İzleyicileri eğlendirmek için kaba davranılmayı haketmiyorlar.

Sirk, müzik eşliğinde binicilik, hayvan terbiyeciliği, palyaçoluk, cambazlık, güç ve denge numaralarından oluşan görkemli ve canlı bir gösteridir.

Sirkler büyüklük, içerik ve sunuş bakımından birbirinden farklıdır. Bununla birlikte başlıca ortak yanları, her yaştan izleyiciyi eğlendirirken onlara heyecanlı dakikalar yaşatmaktır.

Sirk gösterisinin tarihi eski Roma'ya dayanmaktadır. Eski Roma'da araba yarışlarının ve gladyatör dövüşlerinin yapıldığı daire ya da elips biçimindeki amfityatro ve stadyumlara "Circus" denirdi.

Beyoğlu'nun kuzeyinde 200 metre-karelik bir arsa üzerine yapılan İstanbul'un bu ilk sirk, 2 bin seyirci alabiliyordu. İp cambazları, kuvvet göstericiler ve el çabukluğu ustaları hünerlerini gösterirken küçük bir tiyatro ekibi trajediler oynuyor, biniciler atların üzerinde akrobasi yapıyordu.

CANBAZHANLIK

Türkiye'de 1838'e kadar modern anlamda bir sirk gösterisine benzer bir organizasyon yoktur. Osmanlı döneminde varolmuş "Cambazhan" adı verilen askeri bir sınıf sirk gösterilerine benzer en yakın gösteriydi.

Yaptıkları akrobatik gösterileri, ip cambazlığı gibi hizmet karşılığı birtakım vergilerden muaf tutuluyorlardı. Cambaz teşkilâtı XVI. yy. sonlarına doğru kaldırıldı.

Palyaço (İtalyanca pagliaccio), pantomim ve sirk gösterilerinde çeşitli maskaralıklarla izleyiciyi güldüren komik karakterdir. Kendine özgü makyajı ve giysileri vardır. Geleneksel soytarıdan farklı olarak, görsel bir mizaha, saçma durumlara, abartılı ve canlı beden hareketlerine dayalı, kalıplaşmış gösteriler sunar.

Kökeni Antik Yunan ve Roma'ya dayanır.

BEYAZ YÜZ

En çok tanınan palyaço tipidir. Yüzünü tamamen beyaz boyayla boyayan palyaço, burnuna büyük, kıpkırmızı bir yuvarlak çizer. Ağız da kırmızı çizimli renkle belirginleşir.

ŞAPŞAL

Şapşal palyaçonun burnu da kırmızı renktir. Aşırı büyük ve geniş kıyafetleri, yüksek siyah kaşları, kocaman bir ağıza sahiptir. Hem sakar hem dağınıktır. 1865'te ortaya çıkan ve genellikle Auguste olarak tanınan bu palyaço adını, bu türün ilk örneğini ortaya koyan Fransız palyaçosu Auguste'ten aldı.

PALYAÇOLAR

AKROBATLAR

Lobut

Akrobasi geleneksel olarak yerde, ip, tel, bisiklet veya at üstünde yapılan; insan bedeninin denge, koordinasyon ve kıvraklıkla ilgili tüm yetkinliklerinden yararlanan, vücut kontrolüne dayalı bir gösteri sanatıdır. Sirk akrobatları da bu koordinasyon ile gösterilerini sunarlar.

Başlıca akrobasi gösterilerinden biri Jonglörölüktür. Jonglör sözcüğü dilimize Fransızca jongleur sözcüğünden geçmiştir. Top, lobut, sopa, kumaş gibi çeşitli aletlerle gösteriler yapan bireylere jonglör denmektedir. 2'den fazla objeyi hareket halinde tutabilir.

TRAPEZ

Trapez, tavana ya da yüksek bir yere asılı, sarkan uçlarına boru biçiminde bir çubuk bağlanmış iki ipten oluşan bir jimnastik aracıdır.

Trapezden yüksek platforma veya diğer trapeze, sallanma, takla atma ve uçuş gibi jimnastik hareketleri yaparak halkı eğlendirir.

ATIKLARIMIZI BİLİNÇLİ DEĞERLENDİRELİM!

Her gün çok sayıda atık üretiriz.
Bu atıklar o kadar çeşitlidir ki!
Boş plastik kaplar ve şişeler, bitmiş
piller, ambalaj malzemeleri, karton
kutular, eski giysiler, kırılmış
oyuncaklar, bozuk aletler, eski
gazeteler, naylon torbalar...

Üstelik bu atıklar çevre kirliliğine de yol açar. Atıklarımızın bazıları doğada yok olmadan yüzyıllarca kalabilir.

Atıklarımızı değerlendirmek için onları yeni ürünlere dönüştürebilir ya da yeniden

kullanabiliriz. Atıklarla baş edebilmek için en mantıklı çözüm elbette öncelikle daha az atık üretmeye çalışmak! Başka bir çözüm de kâğıt, cam, plastik gibi atıklarımızı çöpe atmayıp geri dönüşüm için ayırmak. Ayırdığı-

mız atıkları yaşadığımız yerdeki geri dönüşüm kumbaralarına atabiliriz.

Bu kumbaralar aracılığıyla toplanan atıklar geri dönüşüm tesislerinde işleminden geçirilir ve bunlardan yeni şeyler üretilir.

Kağıtları İsraf Etmeyelim

Tuvalet kağıdı, hediye ambalajı, mektup kağıdı, zarfı, kağıt peçeteler, okul defterleri v.d. gibi ürünlerin çoğu günümüzde hurda kağıtlardan üretilmektedir.

Hurda kağıt kullanımında su tüketimi ve enerji kullanımı ve nihayet atıksu sorunu ilk üretimindeki kadar çok olmayacaktır. Bir karşılaştırma yapacak olursak beş katı kadar fazla enerji kullanılmakta ve yaklaşık yirmi

katı kadar da su kirliliği yükünü beraberinde getirmektedir.

O halde kullanılmış kağıtlardan üretilen malzemeleri, maddeleri yaygın bir şekilde kullanırsak, herşeyin bembeyazını alacağız diye bilinçden uzak bir davranış içinde olmazsak o zaman hurda kağıtların yeniden kullanılma, geri kazanılma oranlarını artırmış oluruz.

Burada diğer önemli ilk adımlardan biri de kağıtları yakın çevremizde, yani evde ve iş yerinde ayrı biriktirme ve toplama eylemine başlamamışsak başlamak, bunu sürekli uygulamak zorundayız.

Evde karton kutularda biriktirip, kağıt toplama kaplarına veya konteynerlerine götürüp atmak ve dolan bu kablari değerlendirme tesislerine götürmek gerekir.

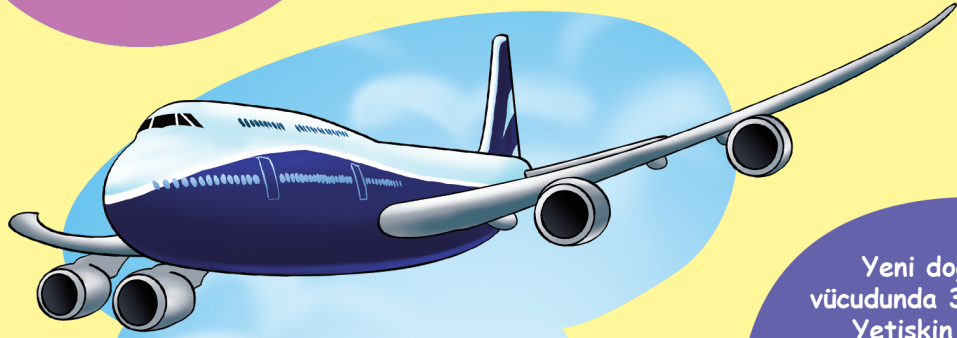

Bunları biliyor musun?

Derleyen ve resimleyen: Tolgay Palaska

Hiç kullanılmamış bir kurşun kalemle bitene kadar ortalama 56 km. uzunluğunda çizgi çizebilirsiniz.

Boeing 747-400 tipi uçaklar tam 6 milyon parçadan oluşur.

Yengeçlerin altındaki keselerinde yüzlerce yengeç yavrusu bulunur.

Şempanze, en sevdiği yiyecek olan karıncaları yakalamak için yerden bir çubuk bulup o çubuğu tükürükler ve daha sonra çubuğu karınca yuvasına sokup çekerek, çubuğa yapışan karıncaları yer.

Deve kuşunun gözü beyninden büyüktür.

Yaşlandıkça saçlarımızın beyazlama nedeni, saç teline renk veren melanin adlı pigmentin salgılanmasından sorumlu olan hücrelerin ölmesidir.

Pelikanlar balıkları su üstünden gördüğünde hemen o bölgeyi tespit edip suyu ağzına çeker ve sonra da suyu dışarı püskürtüp balığı yer.

Bukalemunların dilleri kendi vücutlarından 2 kat daha uzundur.

Ormanın kralı nasıl aslan ise, okyanusların kralı da köpek balığıdır.

sevimli pandalar

Ayigiller familyasından, beyaz postu üzerinde bölge bölge siyah büyük benekleri olan, iri, tembel, nesli tehlikede olan bir ayı türüdür. **Büyük panda** veya da sırf bambu ile beslendiğine dikkati çekmek için **Bambu ayısı** da denilir. Ama genelde sırf Panda denildiğinde bu tür kast edilir ve akla gelir.

Bir dev panda bir başparmak ve beş parmak olmak üzere alışılmadık bir pençeye sahiptir ve pandanın bambuları rahatça yemesine yardımcı olur. Dev pandanın yaklaşık olarak 25 cm uzunluğunda bir kuyruğu vardır. Pandalar, bilimsel sınıflandırmada bir etçil olarak sayılmasına rağmen, pandanın günlük besini hemen hemen sadece bambudan oluştuğu için aslında bir otçuldur.

Yavru Pandalar

Yeni doğan panda ancak bir fare büyüklüğünde ve 100 gr ağırlığındadır. Bebek panda küçük ve savunmasız olur. Doğduğunda gözleri kapalıdır ve uzun süre öyle kalır. Birkaç hafta sonra gözleri açılır, fakat bebek panda hala göremez. Bununla birlikte, yetişkin pandalardan daha iyi işitir. Gözleri açıldıktan sonra bu durum değişir ve dengelenir. Bu dönemle ilgili en önemli ayrıntı pandanın çok şefkatli ve sevecen bir anne olmasıdır. Anne panda bebeğine çok düşkündür, onu kolların arasında insanların bebeklerini salladıkları gibi sallar ve sabırla emzirir. Hayvanlar aleminde yavrularına karşı en sevecen hayvan pandalardır. Bebek pandanın gözlerinin açılması 6 hafta sürer. 3 aylık olduğunda tek başına yürümeye, 5 aylık olduğunda ise koşmaya ve bambunun tadına bakmaya başlar. Bebek panda bir buçuk seneden uzun bir süre annesinin yanında kalır. Ancak bu uzun dönemin sonunda tek başına yaşamaya hazırdır.

Yavru Pandalar

Pandaların Nesilleri Tehlike Altında Pandalar üzerinde araştırma yapmak çok zor olduğundan onlar hakkında çok az bilgi vardır. Nesilleri tükenmek üzere olduğundan bu değerli hayvanlar koruma altındadır ve bu yüzden kış uykusuna yatıp yatmadıkları bile bugün kesin olarak bilinmemektedir. Dünya Doğayı Koruma Vakfı (WWF) pandaların nesillerinin tükenmesini engellemek için çalışmalarına devam ediyor. Dev pandalar, Dünya Doğayı Koruma Vakfı için ayrı bir anlam taşır, çünkü bu sevimli hayvan 1961 yılından beri vakfın sembolüdür.

Dev panda Çin'in Yangtze Havzası'ndaki bambu ormanlarında yaşar. Bu havza, bioçeşitlilik açısından dünyanın en zengin bölgelerinden biridir. Burada nesli tehlike altında olan pek çok hayvan ve bitki türü barınır. Bu açıdan Yangtze Havzası'nın mutlaka korunması gerekmektedir. Çin'de yaşayan pandaların sayıları bugün sadece 1600 civarındadır. Çin'deki bambu ormanlarının giderek yok olması, pandaların hayatını da tehdit etmektedir. Pandalar bugüne kadar 50 doğal rezerv kurularak korumaya alınmıştır.

Çin dağlarında dünyadaki dev pandaların üçte birini barındıran panda sığınağı Birleşmiş Milletler' in kültürel konularla ilgili örgütü UNESCO tarafından tıpkı piramitler ya da Çin Seddi gibi Dünya Mirası Alanları listesine alındı. Çin'in dev pandaları dünyada en çok soyu tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olan hayvan türlerinden birisidir.

bunları biliyor musunuz?

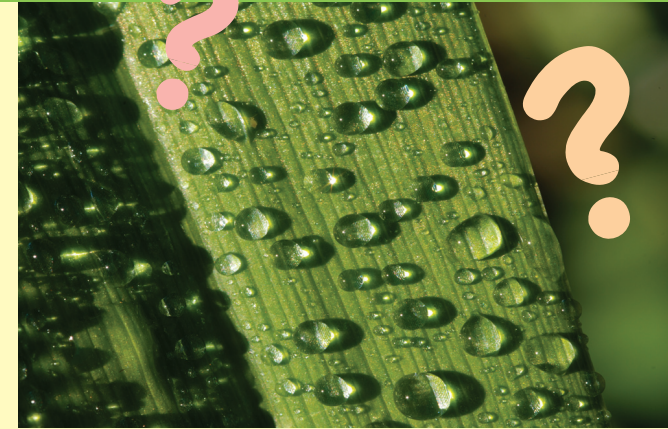

Su Kurbağası

Orta Avustralya Çölü'nde yaşayan ve bedeninde su tutan kurbağa, yalnızca 5-6 yılda bir su içer. Çünkü bu bölgede yağmur bu kadar seyrek yağar. Yağmur yağınca, kurbağa saklandığı yerden çıkıp ağırlığının yarısı kadar su yuttuğunda, küçük bir balona benzer. Bu su deposu, onun kurak zamanlarda hayatta kalmasını sağlar.

Gök Gürültüsü ve Şimşek

Gök gürültüsü ile şimşek aynı anda olur. Ancak şimşeği daha önce görürüz; çünkü ışık sesden hızlıdır. Bir gök gürlemesini, bir şimşeği gördükten 3 saniye sonra işitirsek, bilelim ki fırtına 1 km uzaklıktadır.

Bulutlardan Düşenler

Yağmur damlaları, bulutlardaki çok küçük su damlalarının birleşerek büyük damlalar haline gelmesiyle oluşur. Bunlar, yağmur damlaları biçiminde buluttan düşer. Soğuk bulutlarda buz kristalleri de oluşabilir. Bunlar, büyüyüp ağırlaşarak buluttan ayrılır, düşerken havada eriyerek yeryüzüne yağmur biçiminde ulaşır.

“ Sevgili Çocuklar
Dergimizi
OKUYALIM
OKUTALIM
Sevdiklerimizle
Paylaşalım ”

FOTOĞRAFINIZI YOLLAYIN KARİKATÜRÜNÜZÜ ÇİZELİM

DEFNE DEMİR-İSTANBUL

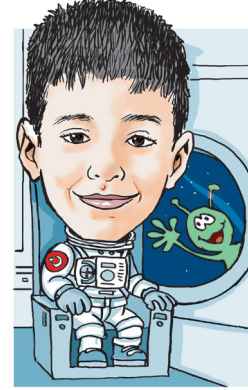
Sevgili çocuklar
“Fotoğrafınızı Yollayın
Karikatürünüzü Çizelim”

Sayfalarımızda
siz de yer almak
istiyorsanız,
fotoğraflarınızı
gönderin,
karikatürünüzü
yayınlayalım.

cengiz.ckc@gmail.com

FOTOĞRAFINIZI YOLLAYIN KARİKATÜRÜNÜZÜ ÇİZELİM

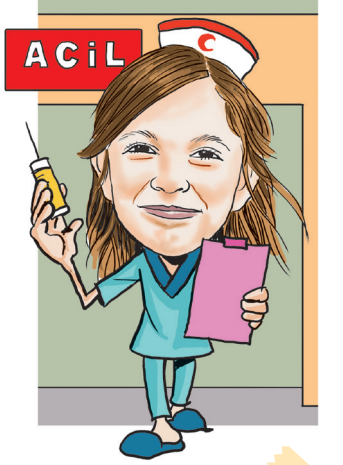
ÇİZEN: ZAFER TEMOÇİN

ÇINAR ALI UĞURLU-ANKARA

ÇAĞAN UĞURLU-ANKARA

DEFNE DEMİR-İSTANBUL

TUNA ŞAFAK-KOCAELİ

TAHA OĞUL-MERSİN

YILMAZ ARTUN ÖZLÜK-BURSA

Tekrarlama (sıklık) bildiren sözcükler

Türkçe'de bir hareketin ne kadar sıklıkla ya da ne kadar ara ile tekrarlandığını belirten bazı kelimeler vardır. Bunlar; “**daima, genellikle, sık sık, bazen, nadiren, asla**” gibi sözcüklerdir. Şimdi bu sözcüklerin **İngilizce** karşılıklarını öğrenelim.

always
usually
often
sometimes
rarely
never

(olweyz)
(yujülü)
(ofin)
(samtaymz)
(reli)
(nevi)

daima, her zaman
genellikle
sık sık
bazen
nadiren
asla, hiç bir zaman

I sometimes play the guitar.
(ay samtaymz pley dı gita)
Bazen gitar çalarım.

It often rains in İstanbul in the autumn.
(it ofin reynz in İstanbul in dı otım)
İstanbul'da sonbaharda sık sık yağmur yağar.

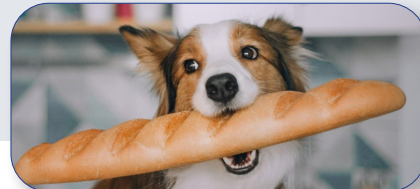
Merve usually sings.
(Merve yujülü singz)
Merve genellikle şarkı söyler.

I never get up late.
(ay nevi get ap leyt)
Asla geç kalkmam.

She always drinks tea.
(şi olweyz drinks ti)
O her zaman çay içer.

My dog rarely eats bread.
(may dog reli iits bred)
Köpeğim nadiren ekmek yer.

Never, kelimesiyle ilgili önemli bir uyarı. **Asla, hiç, hiç bir zaman** anlamında olan “**never**” sözcüğü olumlu cümlelerle kullanılır ancak olumsuz bir sözcük olduğundan **cümleyi olumsuz yapar**.

Ahmet comes late. **Ahmet geç gelir.**

He never comes late. **O asla geç gelmez.**

She never drinks coffee in the mornings.
(Sabahları asla kahve içmez.)

I sometimes ride a horse.
(Bazen ata binerim)

Do you always go to work by bus?
(İşe daima otobüsle mi gidersin)

We often watch television in the evenings.
(Akşamları sık sık televizyon izleriz.)

He never smokes.
(Asla sigara içmez.)

We sometimes go picnic.
(Bazen pikniğe gideriz)

BOYAMA

Sevgili arkadaşlar, boya kalemlerinizi hazırsa, aşağıdaki resmi en sevdiğiniz renklerle boyayabilirsiniz.

BOYAMA

Sevgili arkadaşlar, boya kalemlerinizi hazırsa, aşağıdaki resmi en sevdiğiniz renklerle boyayabilirsiniz.

Tavşanlar ve Tavuklar

Tavşangiller familyası yaklaşık elli türü içine alır. Kuyrukları uzun kıllarla örtülüdür. Kulaklar ve arka bacaklar uzamıştır. Bir kısmı toprak altında oyuklarda yaşar. Familya üyelerine tavşan veya ada tavşanı adı verilir.

Ayrıca, bazı türlerin kulakları oldukça iyi duymaktadır. Her türlü sese şaşkınlıkla tepki vermektedirler. Bu yüzden kendi türünden ya da başka canlıların yaklaşması durumunda yabani tavşanlar irkilirler.

Ada tavşanları başka hayvanların yuvalarında veya kendi kazdıkları yuvalarda barınırken, tavşanlar uzun ot ve çalıklarda yaşar.

Tavşanlar arasında en çarpıcı özelliklere sahip olan beyaz tüylü sera tavşanı 21. yüzyıla damgasını vurmuştur.

Resimleyen: Seyhan Çelik

Tavşan yakalanması kolay bir hayvandır. Hızlı koşmasına rağmen zayıf noktası vardır. Gözüne kuvvetli bir ışık tutulduğunda tavşan yerinden oynayamaz.

Evcil tavuklar MÖ 3000-2500 yılları arasında, Hindistan'da evcilleştirildikleri biliniyor.

Tavukların fiziksel görünümlerine gelince...Onlar iri kuşlar. Gövdeleri yandan basık, kanatları kısa ve küt. Dişleri yok, ama gagaları var. Gagalarının ucu hafifçe aşağıya kıvrık ve kenarları keskin. Üst gagalarında bulunan burun delikleri yarık biçiminde ve perdesiz. Bu nedenle de su içerken sık sık başlarını yukarıya kaldırıyorlar.

Tavukların ve horozların Latince adları onların en önemli özelliğini vurgular. Tavukların Latince cins adı Gallus' tur. Gallus, ibik anlamına gelir. İbik, başın üzerinde yer alan balta şeklinde kırmızı bir et parçasıdır.

Farklı biçimlerde ibik tipleri vardır. Bunlar, tek ibik, gül ibik, bezelye ibik, yastık ibik, düğünçiçeği ibik, çilek ibik, V biçimli ibik ve ipek ibik gibi adlarla anılır.

Bu evcil tavuklar için yapılan özel barınaklara kümes; bu kümeslerdeki ailenin genç bireylerine piliç, yeni doğan yavrularına da civciv deniyor.

Tavuklar yedikleri besinleri taşlıklarında öğütüyorlar. Taşlık ya da diğer söylemlerle katı, tavukların sindirim kanalında yer alan kaslı yapıdaki, öğütücü midelerine verilen ad.

Horozların ibiği iri ve belirgin, tavuklarınkiyse daha küçüktür. Bu özellik tavuk ve horozu birbirinden hemen ayırtmamızı sağlar. Başın alt kısmındaysa tüyler sakal biçimini almıştır. Horozlarda bu sakal yine çok gösterişlidir.

Burası

NEW YORK

AMERİKA

Zeynep Tolunay Enez

Bu sayıda hep birlikte New York'a gidelim mi? Uçakla aktarmasız gidersek 10 saatte varırız ve en ünlü havaalanlarından birine; John F. Kennedy'ye ineriz. Nereye mi geldik? Amerika hayallerinin başladığı şehre. Burası Amerika Birleşik Devletleri'nin en büyük doğal limanlardan birinin üzerine kurulmuş olan, dünyanın en kalabalık metropollerinden biridir. Filmlere konu olmuş Titanik bir buzdağına çarparak batmasaydı varacağı liman New York olacaktı. Şehri denizden gezmek isterseniz, bu limanı görmemiz mümkündür.

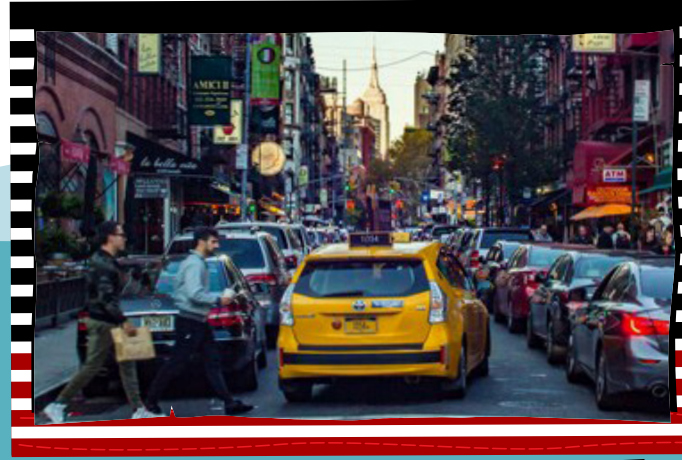
Şehrin nüfusu 22 milyondan fazla ve burada yaşayan her üç kişiden ikisi Amerika dışında bir ülkeden gelmedir. Bu yüzden de şehirde 170 farklı dil konuşulur. İngilizce dışında en çok kullanılan diller İspanyolca ve Çince'dir. New York öyle kalabalıktır ki, 24 saat hiç durmadan çalışan metro ağı bile buradaki ulaşımın zor yetiştir ve kısaca "Hiç uyumayan şehir" olarak bilinir. Bağlı olduğu eyalet ile aynı ismi taşıdığı için şehre genelde New York City denir.

New York City 5 ilçeden oluşmuştur:

BROOKLYN

Tarihi köprüsü ve Manhattan manzarası ile ünlü, turistik bir bölgedir. En zengin tüccarlar burada yaşarlar.

QUEENS

Öğrenci ve sporcuların rağbet ettiği keyifli, sakin bir yerleşim yeridir.

MANHATTAN

Empire States binası, Central Park, Rockefeller Meydanı ve gökdelenleri ile bilinir. Finansın, sanatın, modanın ve eğlencenin merkezidir. Turist olarak giderseniz Times Meydanında fotoğraf çektirip, açık havada buz pateni yapabilirsiniz. Süslü faytonlarla şehir tutuna çıkıp, Meksika'ya Çin yemeklerinin tadına bakabilirsiniz. Ayrıca, eski Dünya Ticaret Merkezi'nin olduğu yeri ziyaret edebilir, Modern Sanat Müzesi ile Guggenheim'i gezebilirsiniz.

STATEN ISLAND

Amerika'ya gelen ilk göçmenlerin gemilerden indirildiği adadır. New York'un sembolü sayılan Hürriyet heykelini ziyaret etmek isterseniz, bu adadaki müzeyi de görmeyi tavsiye ederim. Bu ada, tarihte önemli bir yere sahip olması

nedeniyle, pek çok filme konu olmuş ve ilk zamanlardan bugüne kadar sürekli bir biçimde turistlerin ilgisini çekmiştir. İnsan, yemek, alışveriş ve sanatsal aktiviteler konusunda müthiş bir zenginliğe sahip olan New York'a gelerseniz; trenle, metroyla, gemiyle ve bizdeki dolmuşlar gibi işleyen helikopterlerle şehrin her bölgesine ulaşabilirsiniz. Benden de bir tavsiye isteyecek olursanız, dünyanın en büyük ve en eski lunaparklardan birine sahip olan Coney Island'ı ve oradaki panayır alanlarını görmeden dönmeyin. Burada yiyeceğiniz dondurmanın tadını dünyanın hiçbir yerinde bulamazsınız. Haydi bakalım, hepinize keyifli gezmeler.

Grafik Tasarım: Aygül Aydın Mendi

RED KIT

Batıya Hücum!

Gölgesinden hızlı silah çekebilene yalnız bir kovboy tanıyor musunuz çocuklar? Sarı gömleği, siyah yeleği, kot pantolonu ve beyaz kovboy şapkasıyla hepimizin yakından bildiği ve komik maceralarıyla neşelendiği bu korkusuz kovboy tabi ki Red Kit. Onu tanımlarken her zaman taktığı kırmızı fuları da unutmamak gerekir elbette!

Red Kit, sadık beyaz atı Düldül ve sevimli köpeği Rin Tin Tin'le beraber, suçluların ve adaletsizliğin baş düşmanıdır. Suçluları temsil eden Dalton Kardeşler; Joe, William, Jack ve Averel, Red Kit serüvenlerinin hemen hepsinde yer alır. Daltonların bitmek bilmeyen haylazlıkları, aptallıkları ve şanssızlıkları hepimizi güldürmüştür

Red Kit, Belçikalı karikatürist "Morris" tarafından yaratılan bir çizgi roman kahramanıdır. Orjinal adı "Lucky Luke" olan kahramanımız, Türkiye'de ilk defa 1956 yılında bir mizah dergisinde yer almıştır. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de kendini sevdirmeyi başarmış ve unutulmaz bir çizgi kahraman olmuştur.

Filmimizin adı "Red Kit: Batıya Hücum". (orjinal adı "Go West: A Lucky Luke Adventure")

Filmin konusu ise şöyle;
Yıl 1855, New York. Her türlü kanun kaçağının ve tabi ki Dalton Kardeşlerin korkulu rüyası Red Kit, yeni macerasında da kötülerin peşini bırakmıyor. Red Kit Daltonları yargılanmaları için batıya götürmektedir. Her zamanki gibi, bu dört azılı suçlu kaçarak birçok bankayı soyar. Polisler Daltonların arkasındadır ama Joe Dalton parayı Kaliforniya'ya doğru yolculuk eden bir göçmen karavanına saklar. Bunu öğrenen Red Kit, Dalton Kardeşlerin peşine düşer ve kahkaha dolu yeni maceralar başlar.

YER SINCAPLARI

Bir yer sincabının dış görünüşüne bakıldığında ilk göze çarpan, güzel gözleri ve parlak sarımsı tüyleri olur. Kısa ve düz olan bu tüylerin üzerinde, bazı türlerde sarımsı küçük benekler, bazı türlerde de beyaz çizgiler bulunur. Boyunlarının altıysa beyazımsı sarı renkte olur. Ülkemizde yaşayan yer sincaplarının kuyrukları, ağaçta yaşayanlara oranla daha kısa. Ancak, uzun kuyruklu olan yer sincapları da var. Toprağı kazarak yuva yaptıklarından dolayı, ayak tırnakları iyi gelişmiştir. Korktuklarında tiz bir ses çıkarırlar.

Yuva dışındaki zamanlarının büyük bölümünü beslenerek ve güneşlenerek geçirirler. Bitkiler, ana besin kaynaklarını oluşturur. Bunların yanında tohumlarla, bitki kökleriyle, çeşitli omurgasız hayvanlarla, kuş yumurtalarıyla da beslenirler. Besinlerini depolamazlar. Yuva dışında fazla kalırlarsa yırtıcılar tarafından avlanabilirler. Bundan dolayı, besinlerini yanaklarının içinde bulunan özel keselere doldurup yuvalarına taşırlar ve orada yerler.

Nerelerde Yaşarlar?

Yaşam alanı olarak açık yerleri tercih ederler. Bozkırlar, stepler, terkedilmiş tarım arazileri, orman açıklıkları, kayalık yerler, çıplak dağlık alanlar başlıca yaşam alanlarını oluşturur. Sulak alanlardan, sürekli akan akarsu yataklarından uzak dururlar. Sık orman alanlarına girmezler. Sulak yerleri seçmemelerinin nedeni, yuvalarını olası su baskınlarından önlemektir. Gruplar halinde yaşarlar.

Toprak altında açtıkları yuvaları 2 metre derinliğe kadar uzanabilir ve iki çıkışı olan galerilerden oluşabilir. İki tip yuva yaparlar. Biri uzun süre kaldıkları, geceleri ve uzun kış dönemini geçirdikleri, yavrularına baktıkları ana yuva. Diğeriyse, kısa ve derin olmayan, dinlenme ve kaçış amacıyla kullandıkları kaçış yuvası.

Yer sincabı, kış uykusuna yatmadan önce yuvasının girişini toprakla kapatır. İçeriye hava girişi olmaz ya da çok az olur. Kış uykusu sırasında oksijen gereksinimi fazla olmaz. Kış uykusu kesintisiz değildir. Bahara kadar 6 - 7 kez uyanıp, tekrar uyurlar. Böylece vücutta biriken zararlı maddeleri, boşaltım yoluyla dışarı atarlar. Mart ayında da, havanın ve toprağın ısınmasıyla kış uykusundan uyanırlar.

BİL BUL ÇİZ ÇÖZ

En hızlı yenilen şey
nedir?

Hangi yapraklar
sonbaharda
dökülmez?

Yazın en çok kim
hava atar?

Bebekler
neden ağlar?

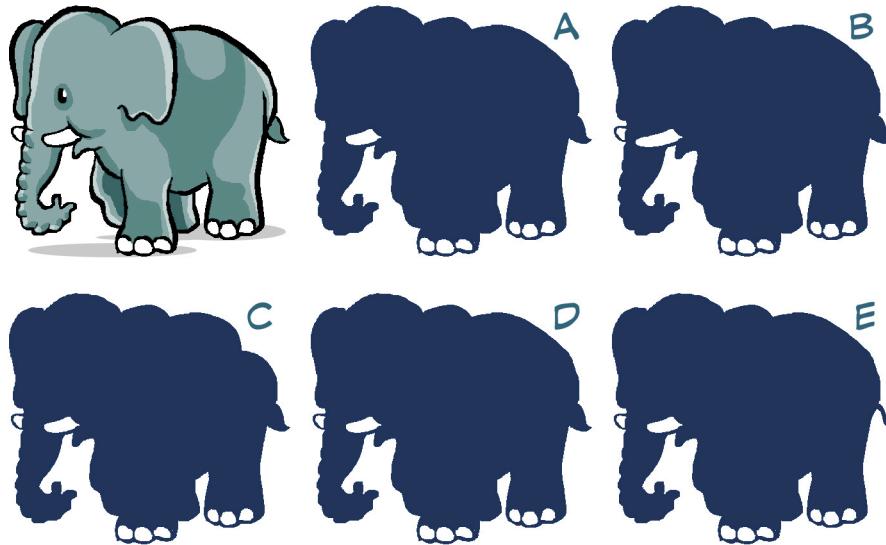
En uzun hikâye
nedir?

Hangi kuşağı
belinize bağlaya-
mazsınız?

Hangi kaba su
konmaz?

Gölgelerden hangisi renkli resimle tıpatıp aynıdır?

Aşağıda yazılı olan kelimeleri
yandaki kutucuklarda soldan-sağa, sağdan-sola,
yukarıdan-aşağıya, aşağıdan-yukarıya ve çapraz
olarak bulup işaretleyin.

PAMUK
NİLÜFER
ÇİMEN
KAKTÜS
✓ GÜL
AĞAÇ
LALE
BUKET
MENEKŞE
MEYVE
TOHUM
DİKMEK

İki resim arasındaki 7 farkı bulun.

Dişlerimizin Dostu diş macunu

Ağızımızın bakteriler için tam bir cennet olduğunu biliyor muydunuz? Her zaman ıslak ve ortalama olarak 37 C° sıcaklıkta olan ağızımızda, 300'den fazla türden bakteri yaşar. Burada her gün yaklaşık 100 milyar yeni bakteri oluşur. Yediğimiz karbonhidratlar ve özellikle de şeker, bu bakterilerin, diş minesine zarar veren bir asit üretmesine neden olur.

Küçük bir şeker yese bile bu, asit oluşması için yeterlidir ve asit hemen dişlerimize saldırmaya başlar. Çürüklerin oluşması aylar, hatta yıllar alabilir. Ancak, bazı çürükler çok çabuk da oluşabilir ve çok ağrılı olabilir. Dişimizde bir kez çürük oluştuğundan sonra bundan kurtulmanın tek yolu, bir diş hekimine görünmektir. Ama neyse ki diş fırçaları ve diş macunları var!

Bilinen ilk diş macunları, bundan 6-7 bin yıl önce Mısır'da ve Çin'de kullanılmış. Aslında bunlara diş macunu demek ne kadar doğru olur, isterseniz buna siz karar verin. İşte size, bu dönemden kalma bir yazıda belirtilen diş macunu formülü: Biraz okaliptüs yaprağı tozu, mür (bir sakız türü), toz haline getirilerek pişirilmiş yumurta kabuğu ve süngertaşı. Bunların yanı sıra, meyveler, bal, kurutulmuş çiçekler, türlü tohumlar, mineraller ve alçı taşı da diş macunu yapımında kullanılanlar arasındaydı. Aynı yazıda, bu malzemelerin iyice karıştırılarak parmak yardımıyla dişlerin iyice ovulması önerilmiş. O zamanlar diş fırçasının henüz icat edilmemiş olduğunu söylememize gerek yok sanırız.

Daha sonra, diş fırçasının atası olarak kabul edebileceğimiz ağaç çubuklar kullanılmaya başlandı. Sonradan da, bu çubukların uçları, daha fazla yere erişmesi için ezilerek kullanıldı. Bugün kullandıklarımıza benzeyen diş fırçaları, Çinliler tarafından geliştirildi. Bu fırçaların Avrupa'ya getirilişiyse, 1600'lü yıllarda oldu. Biz artık ağaçtan yapılmı, az bulunan bu fırçaları değil, her yerde satılan naylon diş fırçalarını kullanıyoruz.

Aslında, tükürüğümüz de diş macunuyla aynı görevi yapar. Tükürüğümüzde, dişleri temizleyen maddeler ve zarar görmüş dişlerin onarılmasına yarayan mineraller, ayrıca, bakterilere ve mantarlara karşı koruyucu maddeler bulunur. (Bir insanın günde bir litre kadar tükürük ürettiğini biliyor muydunuz?) Fakat yine de diş macununun korumasına ihtiyacımız var; çünkü çok fazla şeker ve nişasta(karbonhidrat) tüketiyoruz.

Doğanın Temizleyicileri :

ŞAPKALI MANTARLAR

Sonbaharda ilk yağmurlardan sonra şapkali mantarlar ortaya çıkar! Onları, ağaç gövdelerinde ya da çürümüş yaprakların arasında görebilirsiniz. Bu ilginç canlı grubu, “doğanın temizleyicileri” olarak da bilinirler. Çünkü, doğadaki canlı artıklarının ortadan kaldırılmasını sağlarlar.

Şapkali mantarlar o kadar çeşitlidir ki, karanlıkta parlayanları ya da koparıldığında mavi renk alanları bile vardır. Peki, bu canlı grubunun özellikleri nelerdir?

Şapkali mantarlar, karanlık ve nemli ortamları severler. Yalnızca belirli sıcaklıkta gelişebilirler. Üstelik toprakta yeterli besin ve su yoksa gelişemezler. Besinlerini ölmüş bitki ve hayvanları parçalayarak elde ederler. Kendi besinlerini üretmediklerinden şapkali mantarlar bitki değildir.

Şapkali mantarların bazıları, başka canlılarla “ortakyaşam” sürdürür. Örneğin ağaçlarla! Bu mantarlar, topraktan aldıkları suyu ve besinleri ortakyaşam sürdürdükleri ağacın köklerine taşır. Karşılığında da ağaçtan besin alır.

Başka canlıların üzerinde “asalak” yaşayan şapkali mantarlar da vardır. Bunlar da besin gereksinimlerini üzerinde yaşadıkları canlıdan karşılarlar. Ancak, bu canlılara herhangi bir yarar sağlamayıp tersine zarar verirler.

Şapkali mantarlar, doğadaki atıkların ortadan kaldırılmasında önemli bir role sahiptir! Kurumuş yaprakları, devrilmiş ağaçları, zayıf, güçsüz ve ölü canlıları parçalarlar. Bu parçalanma sonucunda canlıların yapısındaki maddelerin doğaya geri dönmelerini sağlarlar. Böylece bu maddeleri yeniden başka canlılar kullanabilir ve doğa temizlenmiş olur. Mantarlar olmasaydı ne olurdu, bir düşünsenize!

ÜzGün Ağaç

YAZAN: ALPER SARIKAYA
RESİMLEYEN: SEYHAN ÇELİK

Tertemiz bir doğada, pırlıl güneşin aydınlatığı bir sabah küçük bir serçe uykusundan uyanmış. Bir ağlama sesi duymuş.

Sesin olduğu yere uçmuş. Bir de ne görsün? Renksiz bir ağaç ağlıyormuş. Serçe gözlerine inanamamış:

"Senin rengine ne oldu?" demiş.

Ağaç eliyle bir noktayı göstermiş. Serçe o tarafa gitmiş. O tarafta her yere çöp atan ve bundan keyif alan çocukları görmüşler. Serçe ağacın yanına dönmüş, ona sarılmış ve "Merak etme, sana rengini geri vereceğim." demiş.

Serçe uçarken yolda kargayı görmüş. Kargaya: "Karga, ağacın rengini biri almış. Yardım eder misin?" demiş.

Karga: "Benimle bir alakası yok" deyip somurtarak onun yanından uçmuş. Serçe buna çok üzülmüş.

Sonra kediye gitmiş, durumu anlatmış. Kedi serçe ile ilgilenmemiş, "Yemeğimi yiyorum, beni rahatsız etme." demiş.

Serçe onun yanından da ayrılmış. Uzakta havlayan köpeğe hızla gidip "Ağaç rengini kaybetmiş, bir şeyler yapmalıyız." demiş.

Köpek: "Tabii ki, ama ne yapabiliriz ki? Belki sahibim bilir." diyerek onu sahibine götürmüştü.

Köpeğin sahibi 9 yaşlarındaki Cengiz'in yanına gitmişler, durumu anlatmışlar. Cengiz: "Benim bir fikrim var." demiş.

O esnada karga ve kedi yanlarına gelmiş. Karga çok üzgünmüş: "Evime giremiyorum. Çünkü yuvamı çöplerden bulamıyorum." demiş.

Kedi de ağlamaklıymış: "Ben de yavrularımı kaybettim, çünkü çöplerden onları göremiyorum" demiş.

Serçe: "Belki de benim yuvam da artık yok." diyerek onlara katılmış. Birbirlerine sarılmışlar.

Cengiz: "Bu çocuklar her yere çöp atmaktan vazgeçmiyorlar, onlara bir ders vermeliyiz." demiş.

Her yere çöp atan çocuklar o sırada başka bir ağacın dibine gelip çok hızlı bir şekilde çöp atmaya başlamışlar. Ağaç kozalak ağacıymış.

Ağaca ilk çöp atılınca, ağaç kozalaklarını çocukların kafasına yağdırmaya başlamış!

Etrafları kozalaklarla çevrili çocuklar hareket edemeyecek hale gelmişler.

Ağaç dile gelmiş: " Bir daha hiçbir ağaca hiçbir yuvaya çöp atmayacağına söz verirsiniz sizi bırakırım. Yoksa sizi köklerime hapsederim oradan ömür boyu çıkamazsınız" demiş.

Çocuklar korkmuş ve kafalarını sallamışlar. Ağaç da çocukları salmış.

Çocuklar çöpleri toplaya toplaya uzaklaşmışlar.

Ağacın içinden Cengiz, Kedi, Köpek, Karga ve Cengiz'in arkadaşları çıkmışlar. Cengiz'in elinde ses tonu değiştirme cihazı varmış, meğer oradan sesini korkunç yaparak ağaç gibi konuşmuş.

Serçe, karga, kedi ve köpek birbirlerine sarılmışlar. Artık hepsinin evleri tertemizmiş.

Dibinde çöp olduğu için rengini kaybeden ağacın yanına gitmişler. Ağacın rengi de yerine gelmiş. Ağaç onlara teşekkür etmiş.

İTERNET DÜNYASI

İngilizce Şarkı Öğrenebilirsiniz!

İngilizce bir şarkıyı baştan sona eksiksiz söyleyebiliyor musunuz?

Elbette ki ünlü sanatçıların söylediği İngilizce şarkılardan sözetmiyoruz.

Çünkü o şarkıları söyleyebilmek için çok ileri seviyede bir İngilizce konuşabiliyor olmanız gerekli.

Şimdi sizlerle paylaşacağımız sitede kolaylıkla öğrenebileceğiniz pek çok İngilizce şarkı var. Üstelik şarkı sözleriyle birlikte!

www.havefunteaching.com, isminden de anlaşılacağı gibi, sizin eğlenerek İngilizce öğrenmenizi sağlamak ve İngilizce seviyenizi geliştirmenize yardımcı olmak amacıyla tasarlanmış yabancı bir site. Sitenin tamamen İngilizce olması sizi korkutmasın. Çünkü sitede, İngilizce öğrenmek isteyen kişilerin yararlanabilmesi için basit bir dil kullanılmış. Ana sayfaya girdiğinizde, sayfanın üstünde yer alan konu başlıklarını göreceksiniz. Şarkı öğrenmek için yapmanız gereken "Songs" başlığına tıklamak. Kategorilerden "Songs For Kids" başlığında, size özel şarkılar bulunmakta.

petrol-ış
Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası

GÖKKUŞAĞI
Çocuk Dergisi

Petrol-İş Sendikası Merkez Yönetim Kurulu

Genel Başkan
Süleyman Akyüz

Genel Sekreter
Ahmet Baranlı

Genel Mali Sekreter
Mehmet Kaya

Genel Örgütlenme ve
Eğitim Sekreteri
Niyazi Recepkethüda

Genel Yönetim Sekreteri
Ali Haluk Koşar

Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri
Sendikası adına sahibi
Süleyman Akyüz

Yazı İşleri Müdürü
Ahmet Baranlı

Genel Yayın Yönetmeni
Cengiz Çakıcı

İdare Yeri
Altunizade Mah. Kuşbakışı Sokağı
No: 25 Altunizade 81180
Üsküdar / İSTANBUL
Tel: (0216) 474 98 70 (pbx)
Faks: (0216) 474 98 67
www.petrol-is.org.tr

Baskı
Özlem Matbaası
Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi
A Blok No: 1 BA 11
Topkapı - İstanbul
Tel: 0212 - 501 66 00